

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 61P/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1521200682
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daša Štefániková
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2021:1521200682.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. E., narodené XX.XX.XXXX, zverené do pestúnskej starostlivosti manželom: D. F. I., narodená XX.XX.XXXX a F. X. I., narodený XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom I. č. XX/B, B., dieťa rodičov: matka - F. E., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom P. O. č. 7, B. a otec - neuvedený, v konaní vedenom na návrh: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova č. 7/A, Bratislava o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom osobne podaným na tunajší súd dňa 22.02.2021 sa navrhovateľ domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd nariadi manželom - pestúnom maloletej F. E., narodenej XX.XX.XXXX - D. F. I., narodenej XX.XX.XXXX a F. X. I., narodenému XX.XX.XXXX, odovzdať maloletú do starostlivosti C. pre deti a rodiny sv. T., so sídlom X. potoku č. XX/X, J..

X. Návrh bol odôvodnený tým, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 9P/188/2019 zo dňa 21.08.2020, právoplatným dňa 02.09.2020 zverená do pestúnskej starostlivosti manželom I., kde sa doposiaľ nachádza. Pestúni sa v januári obrátili na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so žiadosťou o zrušenie pestúnskej starostlivosti. Ako dôvod uviedli, že maloletú si prevzali do pestúnskej starostlivosti na základe prísľubu matky, že sa bude snažiť usporiadať si svoje pomery do takej miery, že si maloletú v krátkom čase prevezme do osobnej starostlivosti. Matka nemá snahu si svoje pomery upraviť a pestúni sú presvedčení, že matka si svoje pomery v blízkej budúcnosti ani nezlepší, preto žiadajú pestúnsku starostlivosť zrušiť a čo najskôr odňať maloletú z ich domácnosti, aby mali dostatok pokoja na výchovu ďalších detí, ktoré sa nachádzajú v ich starostlivosti. Pestúni na Okresný súd Malacky podali návrh na zrušenie pestúnskej starostlivosti, ale nechcú čakať do času kým súd o jej zrušení rozhodne vo veci samej. Centrum pre deti a rodiny sv. T. bolo vybraté z dôvodu, že maloletá bola doň umiestnená po jej narodení, teda je naň zvyknutá. Matka maloletej je o celej situácii oboznámená a s umiestnením maloletej súhlasí.

3. K návrhu boli pripojené nasledovné listinné dôkazy: kópia rodného listu maloletej, kópia návrhu na zrušenie pestúnskej starostlivosti zo dňa 25.01.2021 a kópia emailu pestúnov adresovaného ÚPSVaR-u Bratislava zo dňa 10.01.2021, v ktorom pestúni žiadajú o urgentné riešenie ich situácie a zabezpečenie odňatia maloletej z ich starostlivosti tak, aby sa predišlo vzniku vzájomných citových väzieb. Ďalej uvádzajú, že si maloletú brali len na prechodné obdobie, počas ktorého si matka mala upraviť svoje pomery, nakoľko táto sa v tom období starala o svojho X,X ročného syna F. E., narodeného XX.XX.XXXX. F. bol nakoniec matke odňatý. Pestúni sa ponúkli, že si maloletého vezmú, aby neboli medzi súrodencami pretrhnuté súrodenecké väzby, ale po mesiaci, ktorý u nich maloletý strávil sa museli so sociálnou kuratelou dohodnúť na jeho odňatí z dôvodu jeho neakceptovateľného správania ako aj správania matky, ktoré pokladajú aj za jeden z dôvodov ich žiadosti o zrušenie pestúnskej starostlivosti.

4. Činnosťou súdu bolo zistené, že poručenský spis maloletej je vedený Okresným súdom Malacky, kde pod sp. zn. 9P/13/2021 od 26.01.2021 prebieha konanie o zrušenie pestúnskej starostlivosti.

5. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku /ďalej len „CMP“/ - (1) Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok účinný od 01.07.2016 /ďalej len „CSP“/ - (1) Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. (2) Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. (3) Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d) CSP - (1) Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. (2) Neodkladným opatrením možno strane okrem iného uložiť aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 367 ods. 1 a 2 CMP- (1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. (2) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

9. Podľa § 329 CSP - (1) Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (2) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 330 ods. 1 CSP - (1) Súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas (2) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. (3) Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

11. Podľa § 332 ods. 1 CSP - (1) Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

12. Podľa § 360 CMP zaradeného do časti Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu (1) Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

13. Podľa § 234 CSP (1) Súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej. (2) Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

14. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP (1) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

15. Podľa § 52 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší pestúnsku starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak pestún zanedbáva starostlivosť o maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to požiada pestún.

16. Cieľom neodkladných opatrení, ktoré nahrádzajú predbežné opatrenia podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016 v občianskom súdnom konaní, ktorým je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Takéto rozhodnutie je dočasné, nie je rozhodnutím vo veci samej. Účelom tohto inštitútu je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní o starostlivosti súdu o maloleté deti môže byť tiež nariadené neodkladné opatrenie, avšak súd musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky.

17. Keďže neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím, jeho nariadením navrhovateľ nenadobúda definitívne práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy (viď rozhodnutie IV. ÚS 84/9).

18. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti, resp. pri rozhodovaní v týchto veciach súdy prihládajú predovšetkým na záujem maloletých detí. Je nepochybné, že pre vývoj každého dieťaťa je najvhodnejšie domáce prostredie. Ak však z určitých objektívnych alebo subjektívnych dôvodov nemôže dieťa vyrastať u svojich rodičov, resp. v rodinnom prostredí, prípadne ak osoby zodpovedné za riadnu výchovu dieťaťa

túto z akýchkoľvek dôvodov prechodne či dlhodobejšie nezvládajú, pričom dochádza k ohrozovaniu dieťaťa či jeho okolia, je potrebné v záujme dieťaťa hľadať čo najoptimálnejšie náhradné riešenie.

19. Neodkladné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu, resp. aj z písomných dôkazov k nemu pripojených. V konaní starostlivosti o maloleté deti súdy prihladajú predovšetkým na záujem maloletých detí, rovnako pri rozhodovaní sledujú v prvom rade záujem detí.

20. Nariadenie neodkladného opatrenia teda predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe takejto úpravy. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladných opatreniach v konaní o starostlivosti o maloleté deti treba uviesť, že zmyslom právnej úpravy formou takýchto opatrení v uvedených konaniach je ochrana práv detí v prípade konkrétneho a bezprostredného ohrozenia.

21. V posudzovanej veci súd konštatuje, že nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý by súd odňal maloleté dieťa a zveril by ho do starostlivosti určeného zariadenia. Navrhovateľ neosvedčil, že v danom prípade je nevyhnutná bezodkladná úprava pomerov, neosvedčil hrozbu bezprostredného nebezpečenstva, ktoré by bolo spôsobilé ohroziť tak podstatný záujem maloletej, aby súd rozhodol o jej neodkladnom odňatí z doterajšej starostlivosti. Samotná skutočnosť, že matka si doposiaľ neupravila svoje pomery, ktoré by jej umožňovali prevzatie starostlivosti o maloletú ako aj tvrdenie, že predĺžovaním pestúnskej starostlivosti vznikne medzi pestúnmi a maloletou citová väzba, nie sú bez ďalšieho dostatočným dôvodom na riešenie vzniknutej situácie prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia. Pre súd je prioritou ochrana záujmu maloletého dieťaťa, ktoré by bez autoritatívneho zásahu súdu mohlo byť ohrozené na živote, zdraví alebo bola ohrozená jeho výchova, prípadne iný rovnako prioritizovaný záujem. Teda na to, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, musí sa v prvom rade jednať o záujem na strane maloletého dieťaťa a súčasne tomuto záujmu musí hroziť reálna a bezprostredná ujma. Nejedná sa pri tom o akýkoľvek záujem, musí ísť o taký záujem, ktorého porušením by došlo k podstatnej ujme v sfére maloletého dieťaťa. Odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Antona sleduje v prvom rade záujem pestúnov, ktorí dôvodiac vznikom citovej väzby medzi nimi a maloletou nechcú čakať do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Maloletá sa v starostlivosti pestúnov nachádza viac ako rok, s ohľadom na čo je berúc na zreteľ vek maloletej nepravdepodobné, že si za toto obdobie k pestúnom už silnú citovú väzbu nevytvorila.

22. Súd neobdržal žiadnu signalizáciu o prípadnej nestarostlivosti o maloletú zo strany pestúnov, ani žiadne závary v ich výchove. Súd teda po starostlivom zvážení všetkých podmienok, ktorých naplnenie je pre nariadenie neodkladného opatrenia nevyhnutné, dospel k záveru, že terajšia situácia v rámci pestúnskej starostlivosti nevyvoláva nevyhnutnosť a naliehavosť potreby zabezpečiť ochranu práv a právom chránených záujmov maloletej, stabilizáciu jej výchovného prostredia, a aj potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania tým, že by maloletú odňal zo starostlivosti jej pestúnov a zveril by ju do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Q.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a návrh o nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie sa podáva písomne, dvojmo alebo ústne do zápisnice v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované /všeobecné náležitosti podania/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní / § 62 ods. 1,2, CMP/.